

Afscheid De Wit (SP)

Aan de orde is **het afscheid van het lid De Wit (SP)**.

De voorzitter:

Ik heb een brief ontvangen van de heer De Wit en die ga ik u nu voorlezen.

Geachte voorzitter, beste Anouchka,

Hierbij deel ik u mee dat ik besloten heb per 2 april 2014 mijn lidmaatschap van de Tweede Kamer te beëindigen.

Nadat de SP in mei 1994 met twee zetels in de Tweede Kamer was gekomen vroeg Jan Marijnissen mij medewerker Justitie en Sociale Zaken te worden bij de SP-fractie. Na enig beraad besloot ik dat te gaan doen en mijn advocatenpraktijk in het Limburgse Heerlen vaarwel te zeggen.

Om met de beroemde popmuzikant Sting te spreken, er brak een periode aan waarin ik mij aanvankelijk voelde als "an alien in The Hague". Uiteindelijk zijn het bijna twintig jaar geworden, als ik mijn tijd als fractiemedewerker, lid van de Eerste Kamer en van de Tweede Kamer bij elkaar optel.

Het is een turbulente periode geweest, een periode waarin Nederland naar mijn mening heel sterk veranderd is en waarin ongelofelijk veel is gebeurd. Gebeurtenissen die vaak ook hier in de Kamer aan de orde kwamen. Zoals de aanslagen op de Twin Towers, de moord op Pim Fortuyn, de terroristische dreiging in ons land, de moord op Theo van Gogh, de Schipholbrand, en niet te vergeten de afbraak van de sociale zekerheid en het ontstaan van armoede in Nederland.

Voor mij persoonlijk was het ook een boeiende periode. Hoogtepunten zijn voor mij geweest het parlementaire onderzoek naar de kredietcrisis en de parlementaire enquête naar de miljardenmaatregelen uit 2008/2009, aan welke onderzoeken ik leiding mocht geven. Ik heb toen ervaren dat een enquête het machtigste instrument is dat de Kamer heeft als het gaat om waarheidsvinding, het doen van diepgaand onderzoek en het trekken van lessen voor de toekomst.

Overigens moet de Kamer dan wel "bij de les blijven" en is zij het aan zichzelf verplicht er actief op toe te zien dat de gedane aanbevelingen daadwerkelijk worden uitgevoerd.

Diezelfde alertheid moet de Kamer tonen waar het de staat van onze rechtsstaat betreft. De afgelopen maanden is er vaak over gesproken in de Kamer. Terecht. Grondrechten, rechtsstatelijke beginselen zoals de scheiding der machten, de toegang tot het recht, het zijn belangrijke elementen van de rechtsstaat die we overeind moeten houden.

Dat is een mooi punt om mijn brief aan u mee af te sluiten.

Ik dank u, voorzitter, ik dank de collega-Kamerleden voor de wijze waarop wij met elkaar hebben samengewerkt. Ik dank ook de medewerkers van de Kamer; als er iets is wat

respect verdient, is het hun dienstbaarheid aan het werk van het Kamerlid.

Ik wens u allen het allerbeste toe.

Jan de Wit

Applaus en geroffel op de bankjes

De voorzitter:

Ja, Jan, daar moet je even doorheen.

Geachte heer De Wit, beste Jan,

Een paar weken geleden kwam je mijn kamer inlopen met een mooie bos bloemen; voor mij. Je kwam me vertellen dat je had besloten om te stoppen als Kamerlid. Op je herkenbare, bescheiden manier maakte je me duidelijk dat je het een moeilijke keuze vond. Niet alleen om na bijna twintig jaar Den Haag te gaan verlaten, maar ook omdat je geen behoefte hebt om veel aandacht te krijgen bij je afscheid.

Maar, beste Jan, wij hebben alle reden om vandaag stil te staan bij de indrukwekkende periode dat je hier bent geweest. Eerst als fractiemedewerker van de eerste SP-leden van de Tweede Kamer: Jan Marijnissen en Remi Poppe. Daarna een aantal jaren bij onze bureaus, als het eerste SP-lid van de Eerste Kamer. En al sinds 1998, dat is dus de vorige eeuw, als lid van deze Kamer. Met recht iets om trots op te zijn.

Er komt na vandaag dus een einde aan je wekelijkse lange reis tussen Den Haag en Heerlen. Meestal met de trein en altijd — en zo kennen we je ook — met je koffertje. In je brief beschrijf je zelf dat je je in het begin voelde als een vreemdeling in Den Haag, vrij vertaald naar een liedje van Sting. Eerlijk gezegd moest ik bij het noemen van Sting denken aan een ander liedje van hem, met een titel die ook iets zegt over je lange periode in de Kamer: All This Time. Zoals je in je brief schrijft, is er in al die jaren veel gebeurd. Slechts drie andere van onze huidige collega's hebben al die gebeurtenissen ook meegemaakt, omdat ze tegelijk met jou in de Kamer kwamen.

Jan, we kennen je door al die jaren heen als Kamerlid en als voorzitter en lid van de vaste commissie voor Sociale Zaken. Natuurlijk kennen we je ook als lid van het Presidium van de Kamer, maar vooral als woordvoerder op het terrein van justitie. Voor velen kreeg je echter een grotere bekendheid vanwege je belangrijke taak als voorzitter van de parlementaire onderzoekscommissie en later van de parlementaire enquêtecommissie, die beide onderzoek deden naar de financiële crisis. We hebben je in de afgelopen zestien jaar leren kennen als een collega met grote deskundigheid, opgedaan als advocaat, en als iemand met het doorzettingsvermogen om problemen van burgers op de agenda te krijgen, maar natuurlijk het liefst om deze op te lossen. Iedere persoon of organisatie die zich bij je meldde, kon rekenen op persoonlijke aandacht en op een zorgvuldig antwoord of reactie. Je nam altijd veel tijd om ieder document dat je onder ogen kreeg, grondig uit te pluizen. Geen verborgen beleidswijziging van een minister, geen taalfout in een brief ontging je. De waardering voor dat werk zag je terug in het grote aantal voorkeursstemmen

dat je bij iedere verkiezing opnieuw kreeg. Je grote betrokkenheid en je warme persoonlijke interesse toon je ook jegens je collega's, de ondersteuning in je fractie en de Kamer. Dat, Jan, maakt je een zeer gewaardeerd mens.

Je hebt als volksvertegenwoordiger niet stilgezeten. Je diende 240 moties in. Je stelde zo'n 10.000 mondelinge en schriftelijke vragen! Maar, dames en heren die nu lachen, daar deed hij zestien jaar over. Recentelijk heb je nog samen met je collega Gerard Schouw een initiatiefwetsvoorstel door beide Kamers gekregen over het uit het Wetboek van Strafrecht schrappen van het verbod op smalende godslastering. In de periode 2009-2012 heb je bijna al je tijd besteed aan de tijdelijke onderzoekscommissie, en later aan het voorzitterschap van de enquêtecommissie; twee commissies die de start van de financiële crisis en het daaropvolgende overheidsingrijpen bij banken hebben onderzocht. Een boeiende, intensieve en indrukwekkende periode — zo zeg je het zelf — die volgens jou aantoont dat de Kamer beschikt over een machtig instrument. Dat ben ik helemaal met je eens. Daarom heb ik ook veel waardering voor een groot aantal van onze collega's die op dit moment heel intensief en voor een groot gedeelte achter gesloten deuren onderzoek doen voor de twee nu lopende parlementaire enquêtes.

In je brief merk je op dat het aan de Kamer is om uiteindelijk bij de les te blijven, en om ervoor te zorgen dat de lessen en aanbevelingen uit haar eigen onderzoeken daadwerkelijk effect hebben in de toekomst. Ik ben als voorzitter trots op de wijze waarop je invulling hebt gegeven aan die onderzoeken, en wil je daarom nogmaals hartelijk danken voor het indrukwekkende werk dat je in die drie jaar met je collega's en de ambtelijke ondersteuning hebt geleverd.

Beste Jan, nu is dan toch echt het moment van je afscheid hier in Den Haag gekomen. Dat moment valt ongeveer samen met het afscheid dat je vrouw neemt als wethouder in Heerlen. Het is een kans om, na een lange en drukke tijd in de politieke schijnwerpers, samen een mooie tijd door te brengen, in jullie stad; en soms ook buiten Nederland, waar een aantal van jullie kinderen wonen.

De hele Kamer is je zeer dankbaar voor je warme en trouwe karakter. Veel waardering voor het feit dat je tot op een mooie leeftijd nog deze inzet hebt getoond voor de politiek en voor het mandaat van je kiezers. Dat je gelukkig zeker niet altijd bescheiden bent, laat je zelfs nog blijken in je politieke statement in je afscheidsbrief over de oproep aan de Kamer om alert te blijven ten aanzien van de staat van de rechtsstaat.

Beste Jan, ik wens je, ook namens al je collega's en de medewerkers van de Kamer, het allerbeste toe. Heel veel plezier en geluk en vooral een goede gezondheid! Dank je wel.

Applaus en geroffel op de bankjes

Mevrouw **Van Miltenburg** (VVD):

In het Ledenrestaurant is gelegenheid om een hand te schudden.

De vergadering wordt van 16.03 uur tot 20.45 uur geschorst.

Voorzitter: Knops